

**1031****USTAWA**

z dnia 6 lipca 2007 r.

**o ekwiwalencie pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób uprawnionych z przedsiębiorstw robót górniczych**

**Art. 1.** Ustawa określa zasady i sposób realizacji uprawnienia do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla, zwanego dalej „ekwiwalentem”, przysługującego osobom uprawnionym z przedsiębiorstw robót górniczych za okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2015 r.

**Art. 2.** Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) osoby uprawnione — emerytów i rencistów mających ustalone prawo do emerytury lub renty, którzy pobierali bezpłatny węgiel w naturze od przedsiębiorstw robót górniczych lub przeszli na emeryturę lub rentę z tych przedsiębiorstw oraz wdowy, wdowców i sieroty mających ustalone prawo do renty rodzinnej po byłych pracownikach przedsiębiorstw robót górniczych, uprawnionych do bezpłatnego węgla na podstawie Układu Zbiorowego Pracy dla pracowników zakładów górniczych z dnia 21 grudnia 1991 r., i którzy uzyskali emeryturę lub rentę przed dniem 1 stycznia 2007 r., a po dniu 31 grudnia 2001 r. nie pobierali ekwiwalentu;
- 2) przedsiębiorstwo robót górniczych — przedsiębiorcę prowadzącego roboty górnicze pod ziemią związane z budową, utrzymaniem lub likwidacją zakładu górniczego;
- 3) dotacja — dotację w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.<sup>1)</sup>).

**Art. 3.** 1. Ekwiwalent nie przysługuje osobom uprawnionym, których roszczenia z tytułu prawa do bezpłatnego węgla zostały zaspokojone przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. W przypadku gdy roszczenia, o których mowa w ust. 1, zostały częściowo zaspokojone ekwiwalent przysługuje w części niezaspokojonego roszczenia.

**Art. 4.** 1. W razie zbiegu u jednej osoby uprawnionej prawa do ekwiwalentów wypłaca się jeden ekwiwalent.

2. W przypadku gdy prawo do ekwiwalentu przysługuje osobie uprawnionej do renty rodzinnej, do której jest uprawnionych więcej niż jedna osoba — wszystkim osobom do niej uprawnionym przysługuje łącznie jeden ekwiwalent. W razie podziału renty rodzinnej ekwiwalent ulega podziałowi w częściach równych, odpowiednio do liczby uprawnionych.

**Art. 5.** 1. Wysokość ekwiwalentu stanowi iloczyn ilości węgla objętego uprawnieniem, która nie może być wyższa niż 3 Mg węgla kamiennego rocznie i przeciętnej średniorocznej ceny zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II.

2. Za rok 2002 cenę zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II ustala się na podstawie ceny zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II z roku 2006.

3. Za lata następne minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku, ustala i ogłasza, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, przeciętną średnioroczną cenę zbytu 1 Mg węgla kamiennego w asortymencie Orzech II, z roku poprzedzającego rok, w którym ekwiwalent ma być wypłacany, skorygowaną o przewidywany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok planowany.

**Art. 6.** W przypadku gdy prawo do emerytury lub renty powstało w trakcie miesiąca, ekwiwalent wypłaca się za pełny miesiąc.

**Art. 7.** 1. Ekwiwalent wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „ZUS”, zgodnie z harmonogramem, o którym mowa w ust. 7, na wniosek osoby uprawnionej.

2. Wniosek o wypłatę ekwiwalentu zgłoszony po raz pierwszy zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby uprawnionej;
- 2) numer PESEL albo rodzaj i numer dokumentu tożsamości obcokrajowca;
- 3) adres zamieszkania osoby uprawnionej;
- 4) numer świadczenia osoby uprawnionej;
- 5) nazwę przedsiębiorstwa robót górniczych.

<sup>1)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, należy dołączyć dokument potwierdzający uprawnienie do ekwiwalentu i określający jego wysokość oraz oświadczenie osoby uprawnionej o niepobieraniu w latach 2002—2007 lub za ich część, ekwiwalentu lub bezpłatnego węgla w naturze.

4. Wnioski o wypłatę ekwiwalentu zgłoszone za lata następne zawierają dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1—4.

5. Wnioski o wypłatę ekwiwalentu za dany okres zgłasza się do końca I kwartału roku, w którym ma nastąpić wypłata.

6. Wnioski o wypłatę ekwiwalentu za rok 2002 zgłasza się w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

7. Ekwiwalent jest wypłacany według następującego harmonogramu:

- 1) za rok 2002 — w 2007 r.;
- 2) za rok 2003 — w 2008 r.;
- 3) za lata 2004—2005 — w 2009 r.;
- 4) za lata 2006—2007 — w 2010 r.;
- 5) za lata 2008—2009 — w 2011 r.;
- 6) za lata 2010—2011 — w 2012 r.;
- 7) za rok 2012 — w 2013 r.;
- 8) za rok 2013 — w 2013 r.;
- 9) za rok 2014 — w 2014 r.;
- 10) za rok 2015 — w 2015 r.

8. Ekwiwalent jest wypłacany:

- 1) za lata 2002—2012 — w terminie 2 miesięcy od dnia zgłoszenia wniosku za dany okres;
- 2) za lata 2013—2015 — wraz z wypłatą emerytury lub renty, a jeżeli wypłata emerytury lub renty została wstrzymana wskutek zawieszenia prawa do tych świadczeń — kwartalnie w trzecim miesiącu kwartału, z tym że wypłata ekwiwalentu wraz z należnym wyrównaniem następuje w terminie 2 miesięcy od dnia zgłoszenia wniosku.

**Art. 8.** 1. W razie śmierci osoby uprawnionej, która zgłosiła wniosek o wypłatę ekwiwalentu, należny jej ekwiwalent wypłaca się małżonkowi oraz dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku — małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku — innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo do udziału w postępowaniu o wypłatę ekwiwalentu, nieukończonym wskutek śmierci osoby, która wystąpiła o wypłatę ekwiwalentu.

3. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której ekwiwalent przysługiwał, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o prowadzenie postępowania w tym zakresie.

**Art. 9.** 1. Decyzję w sprawie ekwiwalentu wydaje i ekwiwalent ten wypłaca jednostka organizacyjna ZUS, która ustaliła prawo do emerytury lub renty.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, osobie uprawnionej przysługuje odwołanie do sądu właściwego w sprawach emerytur i rent.

**Art. 10.** 1. Do dochodzenia zwrotu nienależnie pobranego ekwiwalentu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.<sup>2)</sup>), dotyczące dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

2. Z ekwiwalentu nie dokonuje się potrąceń i egzekucji.

**Art. 11.** 1. Ekwiwalent oraz koszty związane z obsługą wypłaty ekwiwalentu są finansowane z dotacji.

2. Wysokość dotacji każdorazowo określa ustawa budżetowa.

3. Dysponentem dotacji na realizację zadań, o których mowa w ustawie, jest minister właściwy do spraw gospodarki.

4. Podstawą przekazywania środków z dotacji na wypłatę ekwiwalentu i kosztów jego obsługi jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a ZUS.

<sup>2)</sup> Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95 i Nr 82, poz. 558.

5. Umowa powinna zawierać w szczególności określenie wysokości środków z dotacji, trybu ich przekazywania oraz wysokości kosztów związanych z obsługą wypłaty ekwiwalentu.

**Art. 12.** ZUS dokonuje rozliczenia przekazywanych środków z dotacji, w terminie 30 dni po upływie miesiąca, w którym dokonano wypłat ekwiwalentów. Rozliczenia te, wraz z imiennym wykazem osób i ich numerem PESEL albo rodzajem i numerem dokumentu

tożsamości obcokrajowców, które otrzymały ekwiwalent, ZUS niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki.

**Art. 13.** Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*